A photograph of two women with curly hair, dressed in black, standing in a server room. They are both looking down at white tablets they are holding. The server racks on the left are illuminated with blue light. The room has a modern, clean aesthetic with glass partitions and recessed ceiling lights.

Koninklijk Instituut Van Ingenieurs
Engineering Society

KIVI Maintenance Gebouwonderhoud 2023

Sessie 3 5 april 2023

Smart Campus samenwerking bij EUR en TU Delft

Agenda

16.30 Introductie en inleiding

16.35 Jaarprogramma stand van zaken

16.45 Presentatie door Marcel van Oosterhout (ECDA, EUR) en Rin-Sjoerd Zijlstra (TU Delft)

- Programma Smart Campus TU Delft
- Purpose Case Smart Campus Woudestein
- Discussie onderwerpen

17.45 Resumé, volgende sessie en vervolgacties

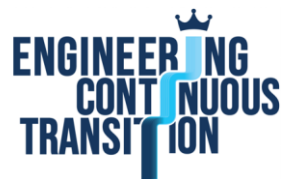
18:00 Einde en digitaal napraten

Over KIVI

Opgericht in
1847

Het Koninklijk Instituut Van Ingenieurs (KIVI) is de beroepsvereniging voor ingenieurs in Nederland. Binnen KIVI zijn **alle ingenieursdisciplines** en ingenieurs in **alle stadia van hun loopbaan** vertegenwoordigd.

Onze meerwaarde

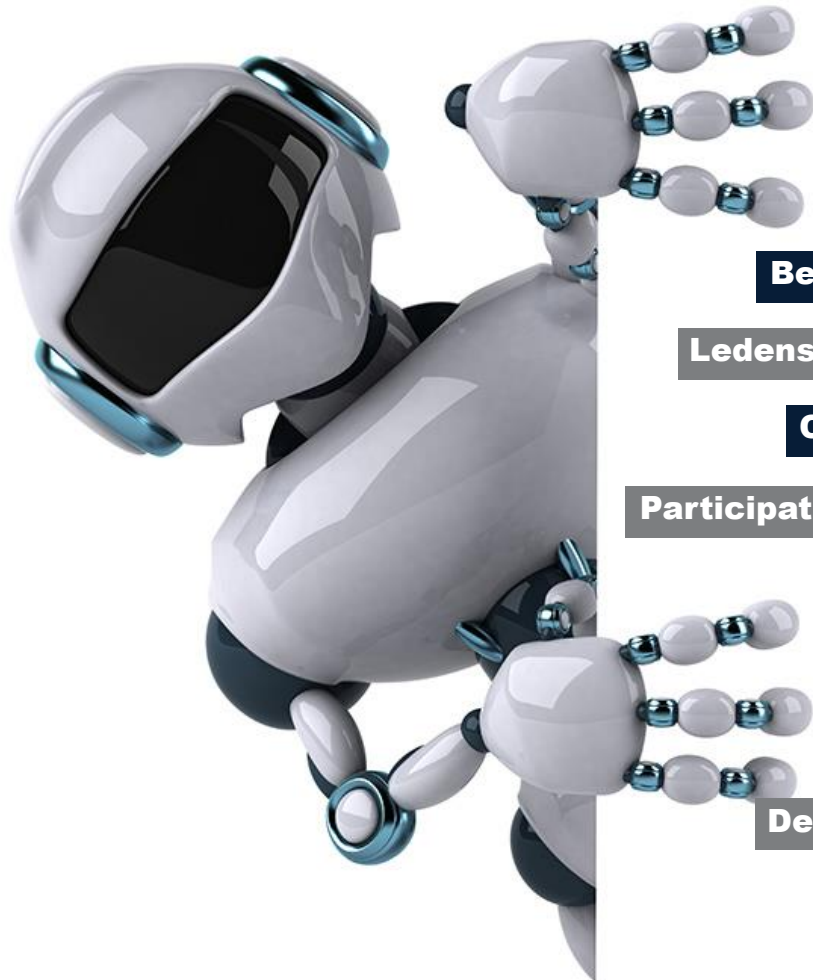

**Ingenieurs zowel
vakinhoudelijk als
persoonlijk ontwikkelen**

**Ontwikkelen en erkenning
van het ingenieursvak**

**Bedrijven ondersteunen
in de ontwikkeling
van hun ingenieurs (en bedrijf)**

Voordelen lidmaatschap voor ingenieurs

De Ingenieur

Betrouwbare vakinformatie en nieuws

Ledenservices

Communities in het werkveld

Participatie in technisch maatschappelijke projecten

Vergroot je netwerk

Persoonlijke ontwikkeling

Professionele registratie

Deelname aan activiteiten

Meer info op Youtube klik [hier](#)

Onze missie

Ondersteunen van ingenieurs in hun beroepsuitoefening

Erkenning ingenieurswerk

Verbindingen met onderzoek, onderwijs, de samenleving en elkaar

Kwaliteit van onderwijs en onderzoek waarborgen

Kennis van ingenieurs inzetten ten dienste van maatschappelijke vraagstukken

Impact van technologie op de samenleving zichtbaar maken

Samenwerking met bedrijfsleven, kennisinstellingen, het hoger

onderwijs, de overheid en buitenlandse partners

Jaarprogramma Gebouwenonderhoud 2023

<https://www.kivi.nl/afdelingen/maintenance/gebouwenonderhoud-2023>

Alle actuele info is daar te vinden. Aanmelden per sessie.

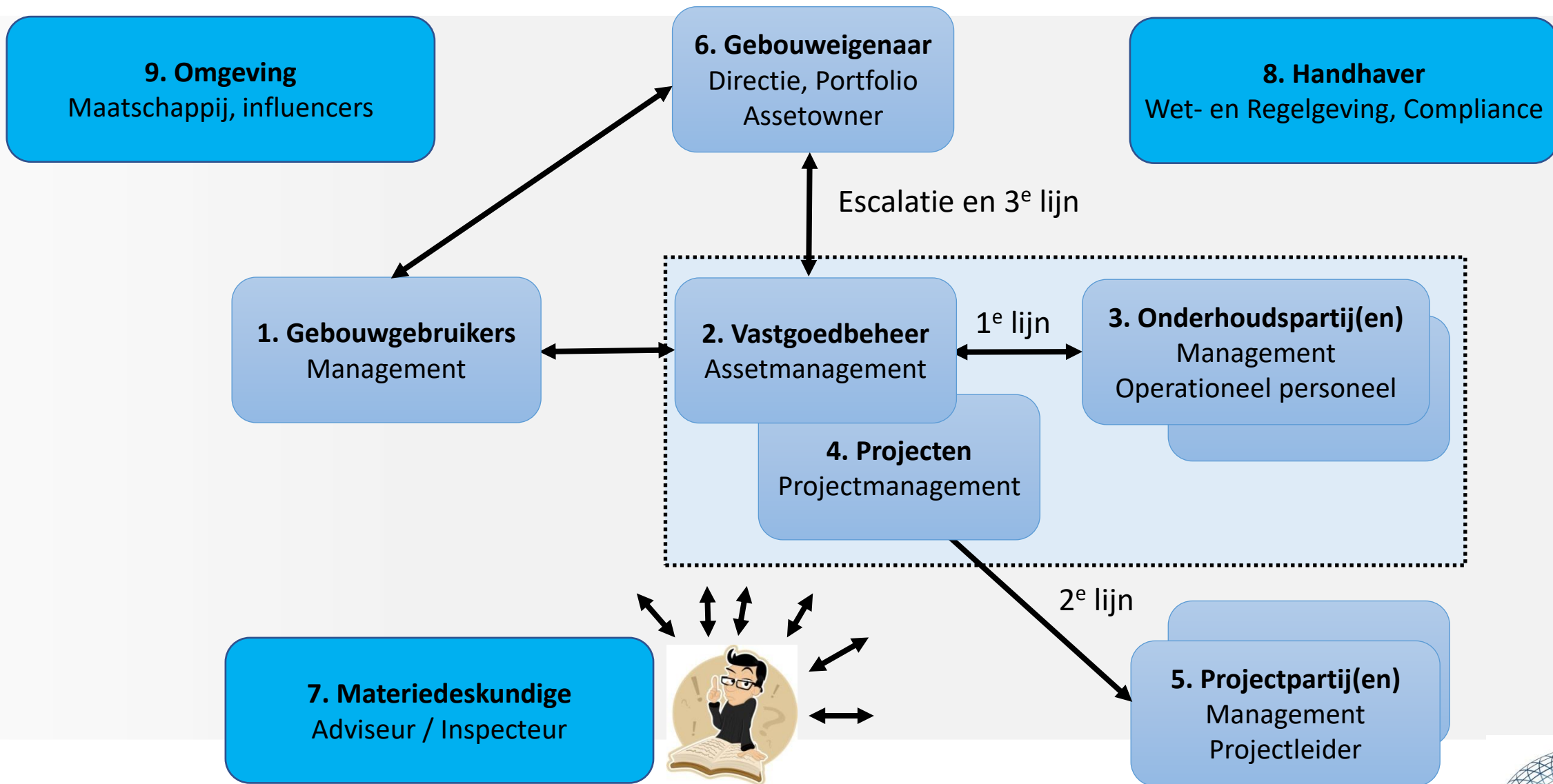
Blijf op de hoogte via onze mailing list of mail uw berichten naar amm@kivi.nl

Activiteiten

<u>Nr</u>	<u>Week</u>	<u>Datum</u>	<u>Onderwerp</u>
1	5	1 februari 2023	Introductie webinar omtrent Samenwerking
2	10	8 maart 2023	I.v.m ziekte sprekers verschoven naar 7 juni 2023
3	14	5 april 2023	Smart Campus samenwerking bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en TU Delft
4	18	3 mei 2023	Ketensamenwerking, pompen of verzuipen?
5	23	7 juni 2023	Samenwerken met marktpartijen
6	36	6 september 2023	Samenwerken met handhavers
7	40	4 oktober 2023	Nader te bepalen
8	44	1 november 2023	Samenwerken met de arbeidsmarkt, politiek en maatschappij
9	49	6 december 2023	Nader te bepalen

Waar heeft u ervaring?

Programma Smart campus

Rin-Sjoerd Zijlstra, Programmamanager Smart Campus

Strategisch Portfolio Management, directie CREFM

5 april 2023

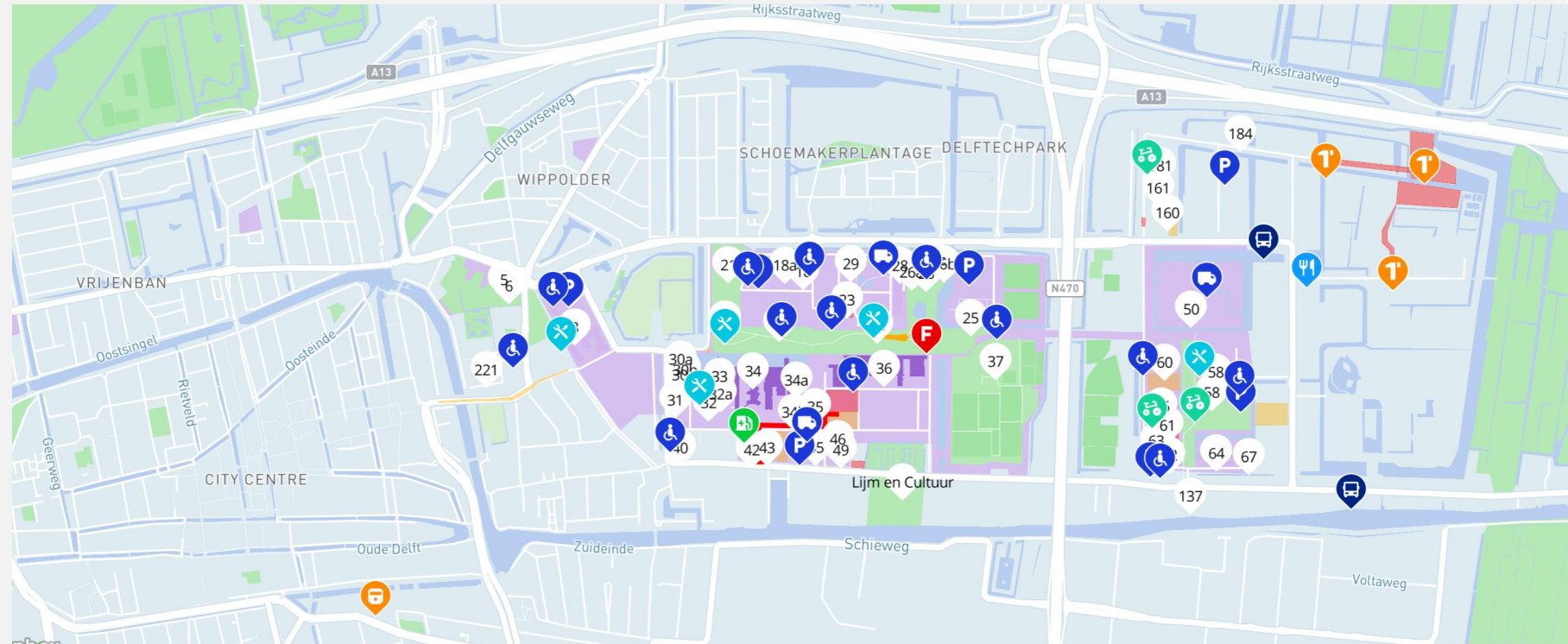
TU Delft Campus in enkele cijfers

TU Delft:

- 9 faculteiten
- Ca 9.000 fte
- Ca 30.000 studenten

TU Delft Campus:

- 161 hectare
- 72 panden
- 600.000 m² bvo gebouwen
- Ruim 250 bedrijven
- Ca 4.000 studentenwoningen

Programmadoel

Een Smart TU Delft Campus realiseren waar:

- (1) op een *slimme* manier data verzameld wordt en
- (2) op een *slimme* manier ingezet wordt, waarmee
- (3) gebruikers de campus beter kunnen gebruiken en
- (4) beheerders besluiten kunnen nemen t.b.v. *excellente en efficiënte dienstverlening*.

“Slim” is:

- Doeltreffend: verzamel de data die je nodig hebt
- Toekomstbestendig: rekening houdend met toekomstige behoeften en ontwikkelingen.
- Verantwoord: met inachtneming privacy en data veiligheid

Excellente en efficiënte dienstverlening is:

- Bijdrage aan presteren TU Delft
- Creëren inspirerende campus
- Managen campus portfolio
- Reduceren impact op milieu

Legitimatie

Onderwijs

- Betere monitoring van zaalgebruik (t.b.v. roostering)
- Betere vindbaarheid van studieplekken

Innovatie

- Benutten smart campus voor onderzoek en innovatieve toepassingen
- Bijdrage leveren aan duurzame campus door beter gebruik van bestaande ruimte

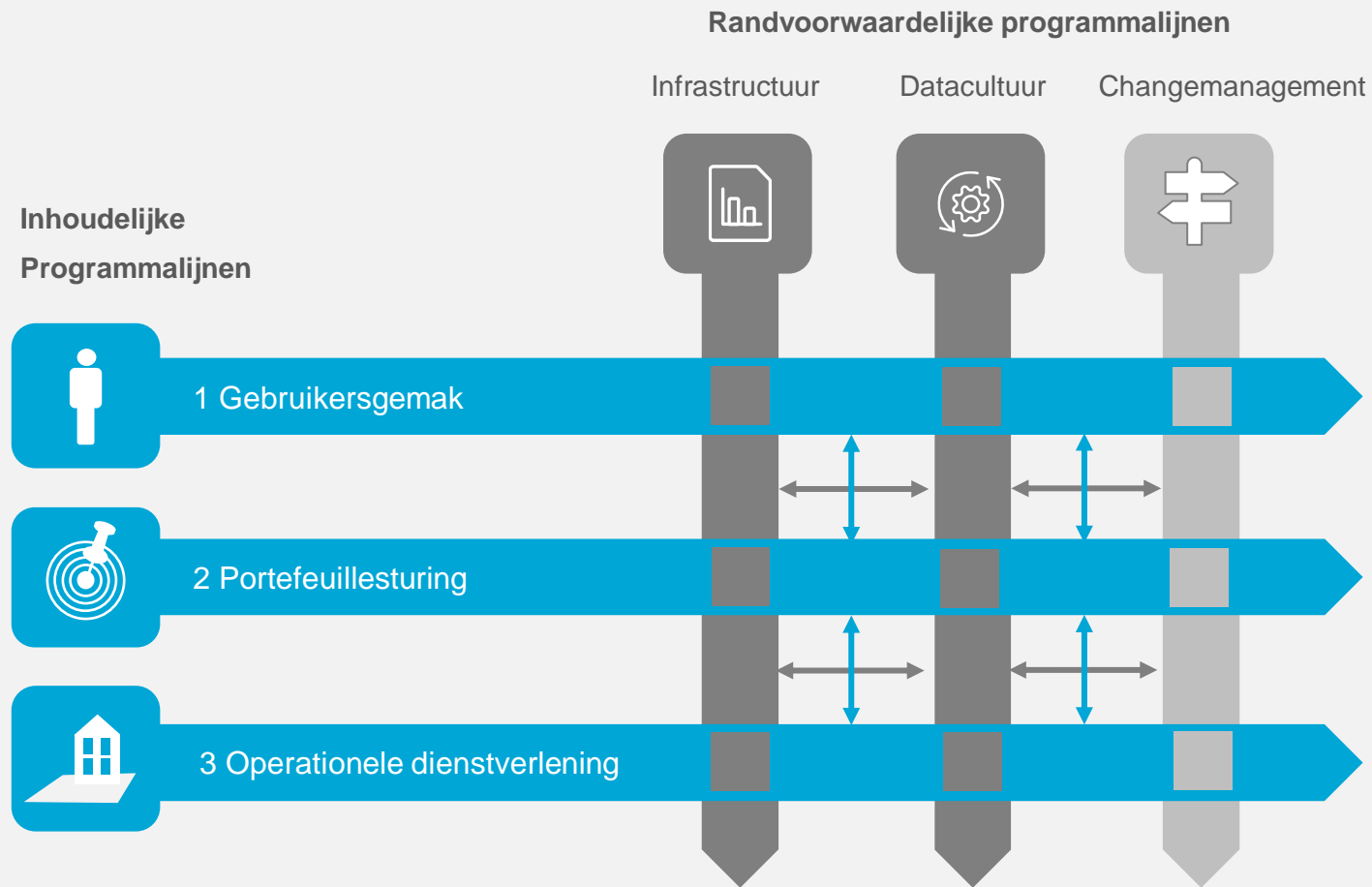
Onderzoek- en kantooromgeving

- Monitoring van de hybride werkomgeving
- Gemakkelijker reserveren vergaderzalen
- Betere vindbaarheid van werkplekken

Dienstverlening

- Efficiënter omgaan met middelen (schoonmaak, onderhoud, energie)
- Optimaliseren ruimtegebruik d.m.v. monitoren normeringen

Strategie: 3 + 3 programmaliijnen

Strategie: stapsgewijze uitvoering en samenwerking

- Ervaringen eerder uitgevoerde pilots gebruiken
- Het Programma Smart Campus richt zich daarom op het realiseren van Smart Campus toepassingen op de gehele campus
- Uitvoering zal stapsgewijs plaatsvinden in tranches (combinatie/bundeling van projecten)
- Privacy is cruciaal
- Kernwoorden: Beheersbaarheid, communicatie, draagvlak en bijsturing

Stakeholders en samenwerking met o.a.:

- CvB TU Delft
- Faculteiten, OR/SR
- ICT
- HR
- ESA (Onderwijs- en studentenzaken)
- CREFM
- Communicatie
- Procurement
- Legal
- Leveranciers
- Andere onderwijsinstellingen
- ...

N.B. Besluitvorming CvB loopt nog

Selectie lopende trajecten TU Delft

TU Delft Spacefinder

Spaces on the campus
Use the filter on top of the screen to find a suitable space for your needs

- STILTE RUIMTE**
3mE - G-0-050
- STILTE RUIMTE**
3mE - G-0-050
- STUDIERUIMTE**
3mE - C-4-180
- STUDIERUIMTE**
3mE - E-4-180
- BIBLIOTHEEK**
ARCH - 01 Mid 100
- BIBLIOTHEEK**

Gebouwpaspoort

Selecteer hier een gebouw:
Datum prestatietelling: **4-10-2022**

TOTAAL nr BVO: 47.217
TOTAAL nr FMO: 21.478
LEGGESTAD nr BVO: -
MIDDELE ENERGIELAEL: 8,7 G.O
OORSPRONKELIJK BOUWJAAR: 1946
LAATSTE RENOVATIEJAAR: 2018

Profieltraject (o.b.v. NEN 8201, conform huidige regeling)

- Bereikbaarheid**
Toegankelijkheid bereiden van het gebouw en omgeving, onderliggende bereikbaarheid met diverse vervoersmiddelen, stallings van vervoersmiddelen.
- Comfort**
Lucht, lokale temperatuur, geluid, individuele regelbaarheid en uitzicht.
- Duurzaamheid**
Energie, energieprestatie en hernieuwbare energiebronnen.
- Flexibiliteit**
Inhoudsgelukkig, klimaatgelukkig en groenheidsgelukkig.
- Ruimtegebruik**
Ruimtebesparing en verplekconcept.
- Representativiteit**
Architectonische vorm, functie en constructie, monumentale status en herkenbaarheid van het gebouw.
- Veiligheid**
Sociale veiligheid en veiligheidsvoorzieningen.
- Voorzieningen**
Nutsvoorzieningen, restauratievoorzieningen, sportvoorzieningen, ICT voorzieningen, sanitair, opslag en schoonmaakbaarheid.

Toelichting:

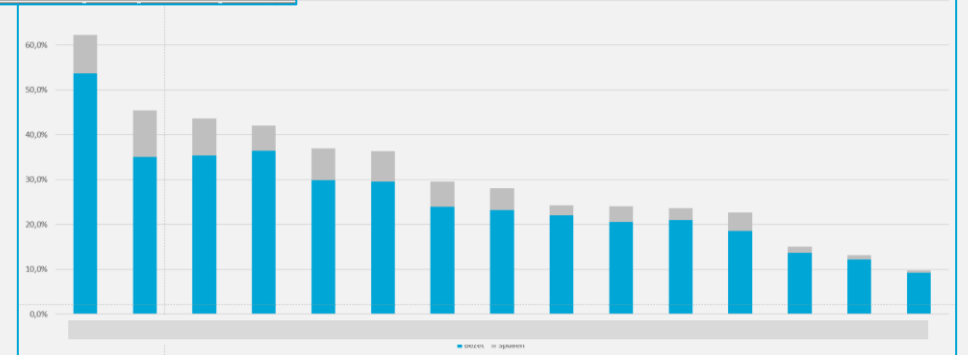
1 SENSOR
TDCM-06

HUIDIGE SITUATIE
28-4-2021 10:25:00 0 0,00 per m² 0,06

ANALYSE

Datum bereik: 28-4-2021 - 28-4-2021 08:00 - 23:59

Interval: 1 minuut Prestatie indicator: Totaal

Purpose Case Smart Campus Woudestein

*Exploring the power of data and AI to optimize campus facilities,
enhance sustainability and improve wellbeing at campus*

Dr. Marcel van Oosterhout - Kivi webinar 5 April 2023

Erasmus University Rotterdam campus Woudestein

A living Lab for urban digital innovation in the city of Rotterdam

1. Facilities operations excellence

Efficient use of available space & campus facilities

2. Sustainability

3. Wellbeing

pleasant place to stay, work and learn for students, employees, and visitors

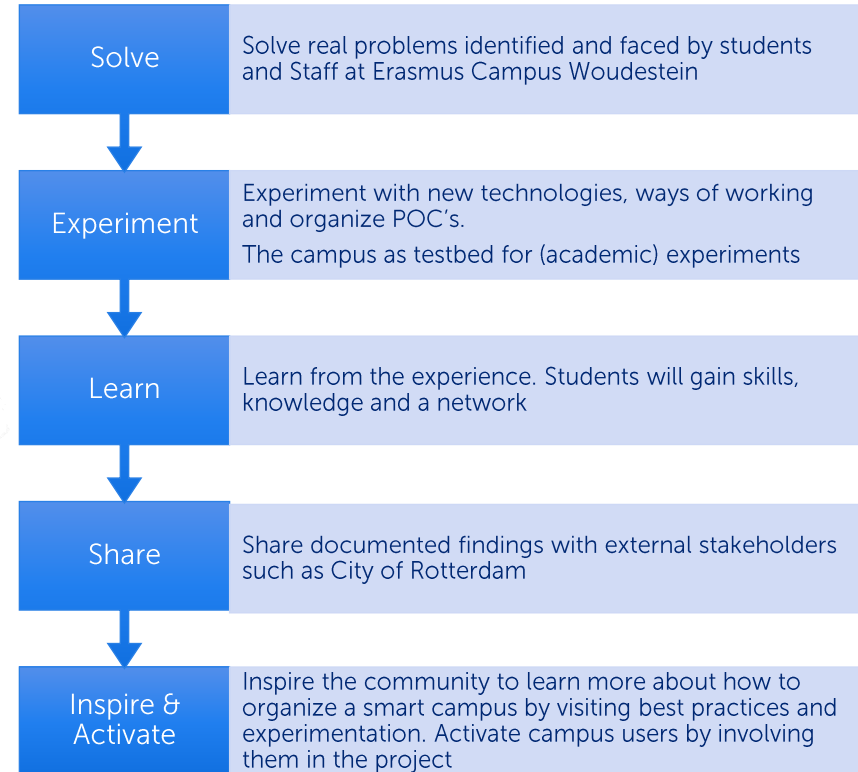
Ambitions Purpose Case Smart Campus project

Three key ambitions:

1. Bringing campus facilities to the next level by providing clear insights via a data driven approach
2. Improve campus environment well-being for students and employees, and create ownership and a feeling of contribution by all stakeholders
3. Showing the commitment of EUR, REF and ECDA to sustainability of its campus

These ambitions are supported through data-driven decision-making and visualization and development towards a digital twin campus Woudestein of Erasmus University Rotterdam

Components of Purpose Case Smart Campus project

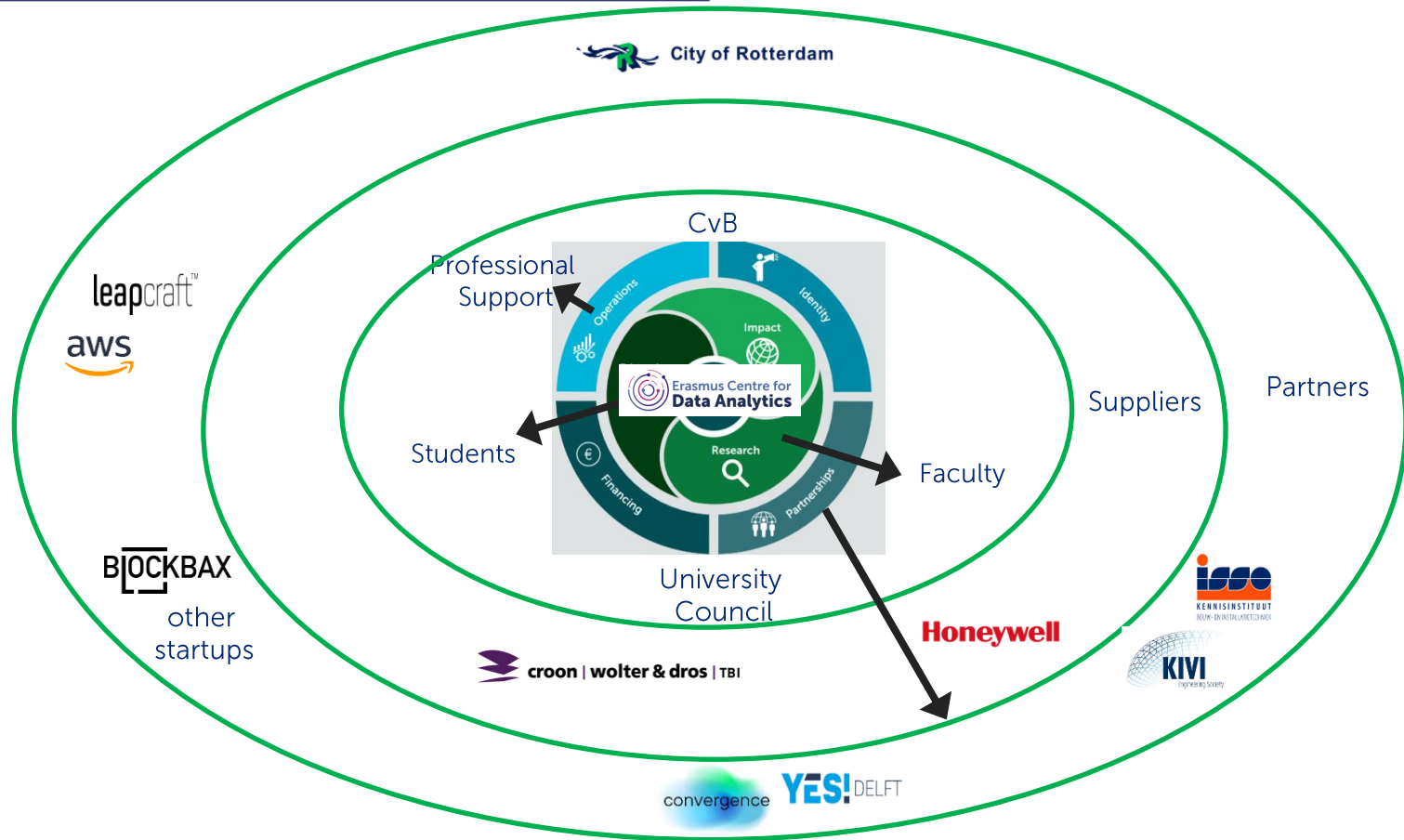
- (1) Vision development
- (2) Inspiration & Capability Building
  - a) Knowledge exchange (convergence, City of Rotterdam)
  - b) Skills development REF team Support among stakeholders
- (3) Clarifying preconditions and developing initial basis
  - a) Data infrastructure / sandbox for innovation
  - b) Data governance, privacy & security
  - c) Ethics and accountability
- (4) Experiments and research
  - a) Proof of concept development in collaboration with student engagement
  - b) Creating a testbed for research projects that create insights
  - c) Pilot projects with different technologies and external partners

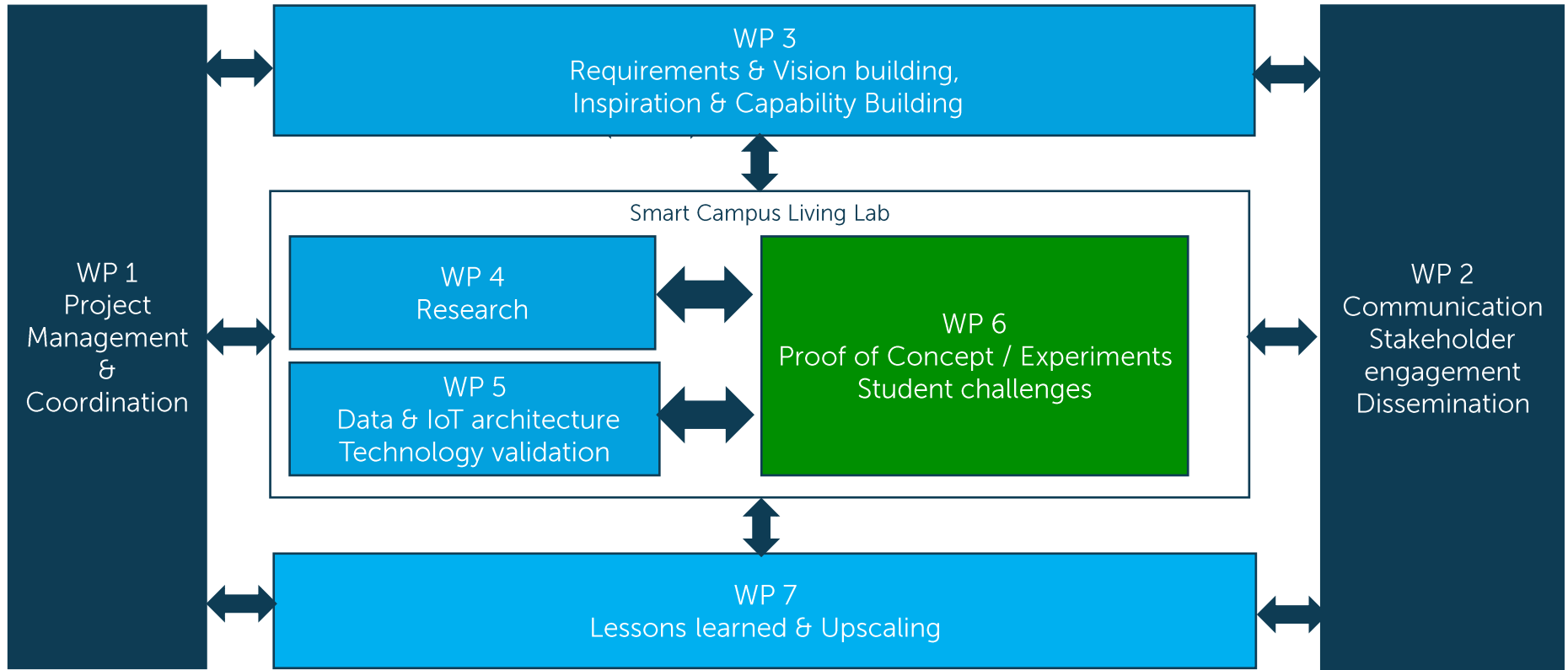

With budget from
EUR CvB
Step up professional
services programme

Project duration 2 years
(2022-2024)

Smart Campus Stakeholders

Find external Inspiration and exchange best practices

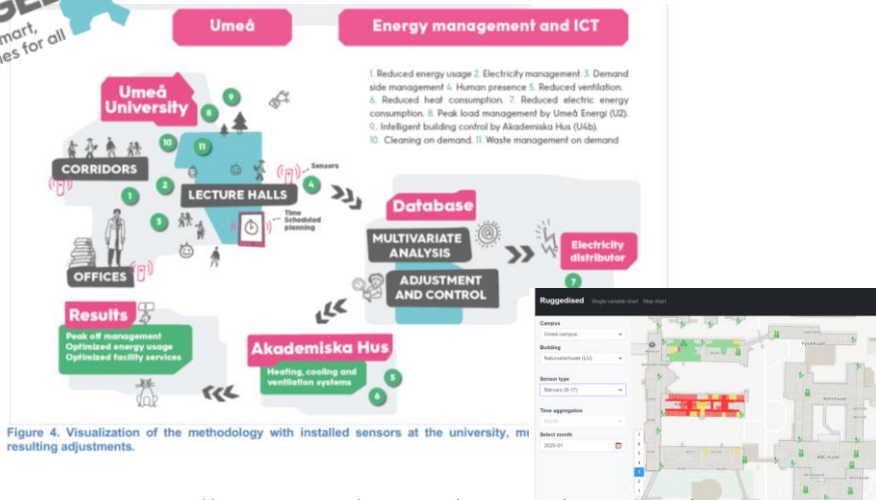
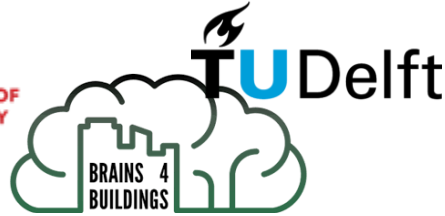

Figure 4. Visualization of the methodology with installed sensors at the university, resulting adjustments.

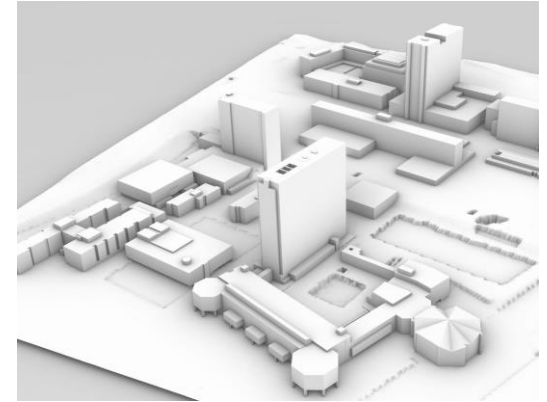
Results - Visualization– 3D maquette of campus

A 3D printed campus is developed (first version ready by June 2022), where data can be visualized
The maquette is hosted at the Erasmus Data Collaboratory at Polak Y1.12

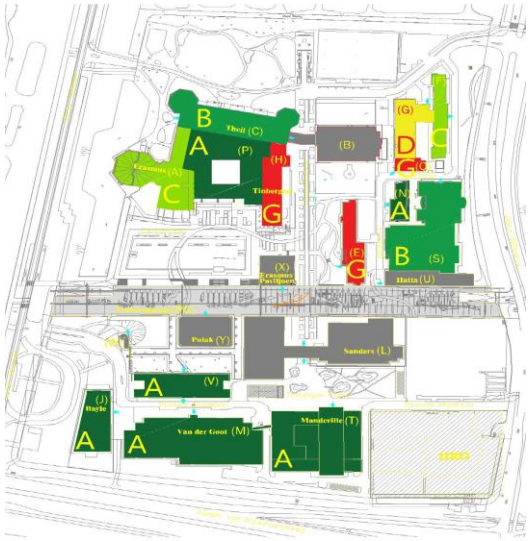

- Student team from EUR and TU Delft
- See also

<https://www.media.mit.edu/projects/cityscope/overview/>

Example: Energy transition

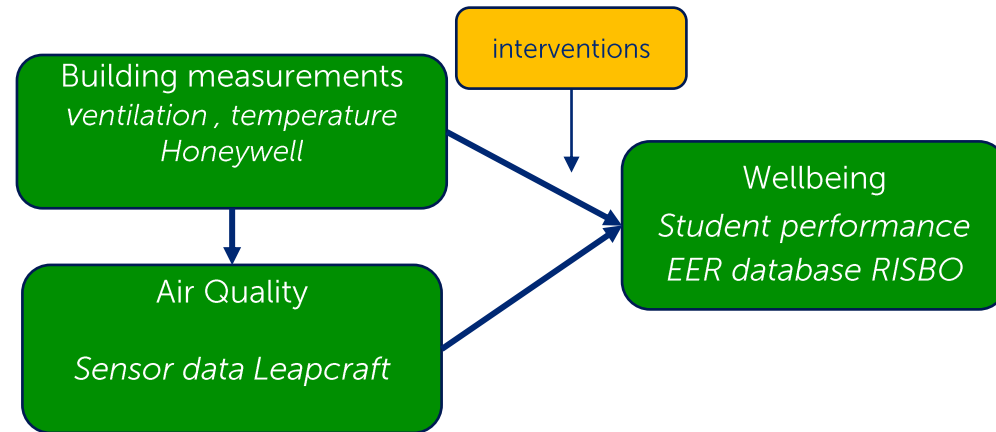

Data coming to live ....

Experiment 1 – Assessing impact of air quality on student performance

Is there a relationship between air quality and student performance

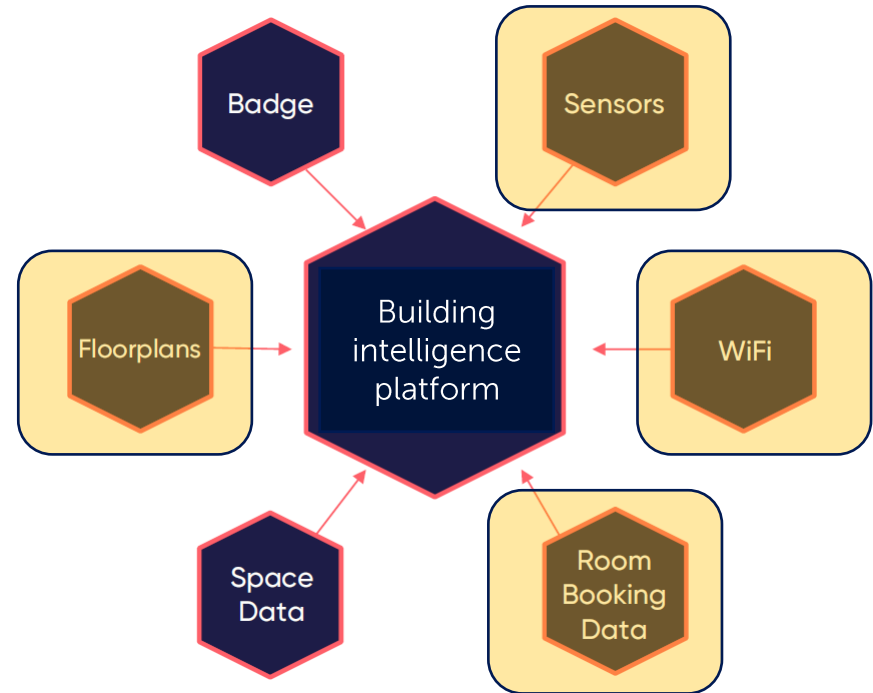
What interventions can help?

Experiment 2 – Optimize use of lecture room facilities

Compare room bookings with actual room use
(based on Wi-Fi or sensor data)

Improve planning and optimize use of space

Roadmap: ideation campaign on sustainability use cases

Focus areas:
Built environment / energy
Waste management
Food and catering
Procurement
Mobility
Green campus

Kickoff Workshop during Erasmus Sustainability Days 2023
Collect first ideas and start campaign

May 11

Campaign to collect Ideas
- Involve Faculty ambassadors

April – October 15

preselecting best ideas
Jury (incl. externals)

end of October

Event to present/pitch the best 5 ideas
Select winner?
present best ideas to Board

end of October

Execution of one of the top3 ideas into an experiment

2024 Q1Q2

Goal: engage and activate student and staff of EUR to think of data driven sustainability insights & solutions

Points of attention:

1. Do we have the right skills and capabilities?
  2. Connecting and optimizing across siloed solutions can be challenging
  3. Data privacy & security challenges
- .....

Discussion: How to move from silos to future ready?

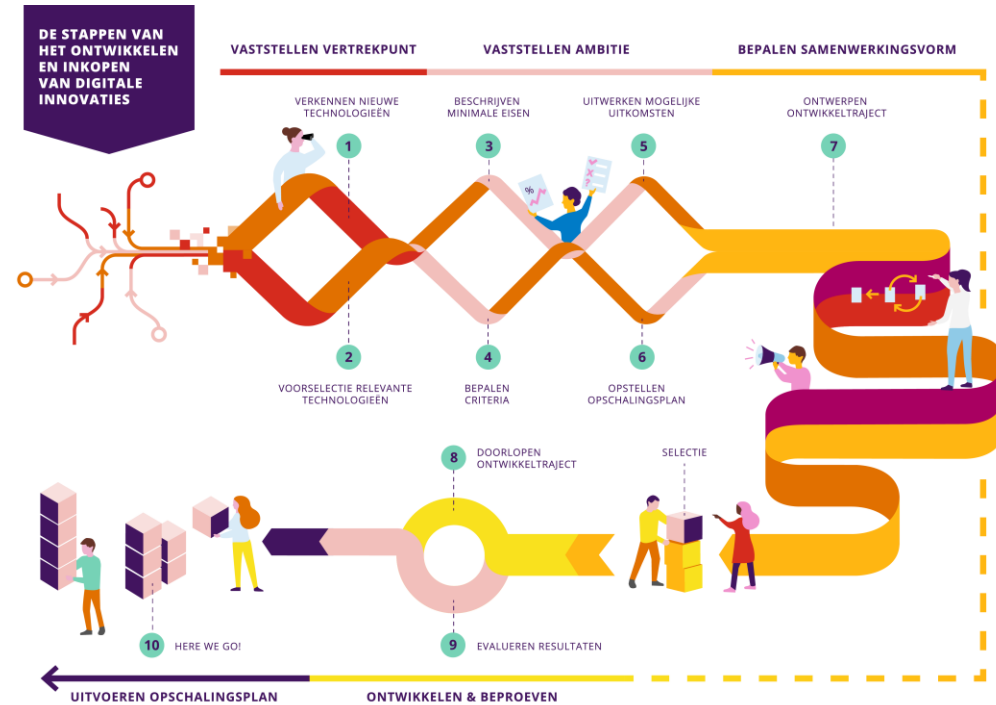
- Data provides insights and insights support decision making
- Points of attention:
  1. needs to incorporate existing behavioral patterns and strategic behavior *[e.g this is my office space]*
  2. Sometimes nudges (carrots or sticks) are needed to change behavior
  3. Business case is not always clear (upfront)

Discussion: Can data insights be a vehicle for change in human behavior?

- How to move from experiments to practice (*in collab with external partners*)
- Pilot versus upscaling & procurement

Discussion: how to move from pilot to upscaling while complying with procurement regulations?

Passion provides purpose, but data drives decisions

Andy Dunn

More information: <https://ecda.eur.nl/smart-campus-project/>

Resultaten polls

GESLOTEN Poll: Namen niet opgenomen | Resultaten gedeeld

In welke rollen werkt u voornamelijk?

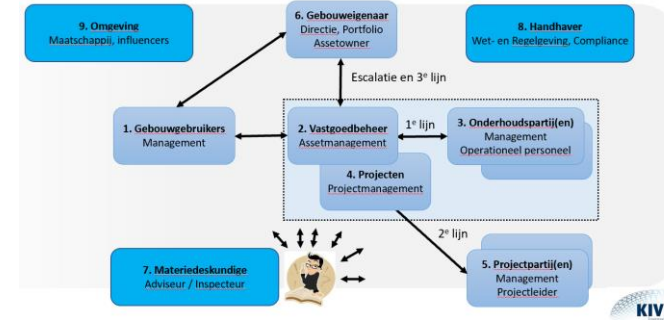

17 antwoorden

Details van reactie

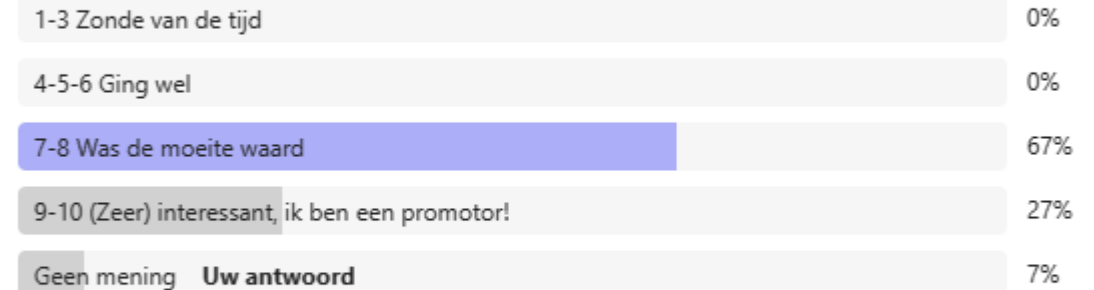
Waar heeft u ervaring?

GESLOTEN Poll: Namen niet opgenomen | Resultaten gedeeld

Wat is uw waardering/rapportcijfer voor deze bijeenkomst?

15 antwoorden

Details van reactie

Enkele notities n.a.v. de chat

Programma Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving ten behoeve van versneld digitaliseren:

<https://digigo.nu/digideals/meld+je+project+aan/default.aspx>

Met betrekking tot gebruik van ruimtes. Bij de Jaarbeurs is een app ontwikkeld ' Jaarbeurs Live app' deze heeft de [UFI Digital Innovation Award 2022](#), gewonnen, wellicht interessant?

Bij een oplossing van een dienstverlener is het ook wel interessant om te weten hoe daarin gekeken wordt naar data-eigenaarschap en wat voor exitstrategie je je klant biedt als het contract (wat vast weer een aanbesteding is) afloopt. Data-autonomie is best een ding aan het worden binnen de universitaire wereld.

Resumé en afronding

Dank aan de gastsprekers

We hebben kennisgemaakt met

- Programma Smart Campus TU Delft
- Purpose Case Smart Campus Woudestein

We hebben gesproken over:

1. How to move from silos to future ready?
2. Can data insights be a vehicle for change in human behavior?
3. How to move from pilot to upscaling while complying with procurement regulations?

Vervolgafspraken

- Direct vragen aan TU Delft via Rin-Sjoerd Zijlstra R.S.Zijlstra@tudelft.nl
- Direct vragen aan ECDA/EUR via Marcel van Oosterhout, moosterhout@rsm.nl

Tot slot

Verslag, meer info van deze sessie; aanmelden volgende sessie:

<https://www.kivi.nl/afdelingen/maintenance/gebouwenonderhoud-2023>

Volgende sessie **3 mei 2023** van **16.30 – 18.00 uur**, inloop vanaf 16.00 uur

Thema: Ketensamenwerking: pompen of verzuipen?

Op mailing list of vragen en tips? Mail naar amm@kivi.nl

Dank voor uw aandacht